

Fylkesmannen i Hordaland

Sakshandsamar, innvalstelefon
Håvard Rød, 5557 2143

Vår dato
03.06.2015
Dykkar dato
29.04.2015

Vår referanse
2015/6219 331.1
Dykkar referanse
14/3513

Meland kommune,
Postboks 79,
5906 Frekhaug

MELAND KOMMUNE - BUDSJETT FOR 2015

Fylkesmannen har motteke særutskrift av kommunestyresak om budsjett for 2015, vedteke i kommunestyremøte 17. desember 2014. Kommunestyret vil vedta økonomiplanen i denne månaden.

Kommunen er ikkje under statleg kontroll og godkjenning etter kommunelova § 60.

Etter § 15 i forskrifter om årsbudsjettet skal årsbudsjettet, slik det er vedteke av kommunestyret, liggja føre som eige dokument innan 15. januar. Økonomiske oversyn må vera utarbeidd innan 1. mars i budsjettåret.

Etter kommunelova § 45 tredje punkt skal innstillinga til årsbudsjett ha vore lagt ut til offentlig gjennomsyn i minst 14 dagar før handsaming i kommunestyret.

Det er lagt opp til reduksjon i skatteøyret for kommunane frå 11,4 prosent i 2014 til 11,35 prosent i 2015.

Frie inntekter

Kommunen har budsjettert med kr. 192.820.000,- i skatt på eige og inntekt for 2015.

I 2014 var det ein samla skatteauke for kommunane i landet på 1,9 prosent. Det er i framlegget til revidert nasjonalbudsjett rekna med ein skatteauke for kommunane frå 2014 til 2015 på 4,6 prosent.

Kommunen sitt skattenivå i 2014 var 84,5 prosent av landsgjennomsnittet.

I rammeoverføring til kommunane er det symmetrisk inntektsutjamning. Kommunar med skattenivå over landsgjennomsnittet får eit trekk i 2015 tilsvarande 60 prosent av differansen mellom eige skattenivå og landsgjennomsnittet.

Kommunar med skattenivå under landsgjennomsnittet får kompensasjon i 2015 tilsvarande 60 prosent av differansen mellom landsgjennomsnittet og eige skattenivå. Kommunar med skattenivå under 90 prosent av landsgjennomsnittet får også tilleggskompensasjon tilsvarande 35 prosent av differansen mellom 90 prosent av landsgjennomsnittet og eige skattenivå.

Kommunen sine frie inntekter består av ordinær skatt og statleg rammeoverføring, medrekna inntektsutjamning. Sum frie inntekter er budsjettert til kr. 389,6 mill.

Inntektsprognosen for 2015 er oppdatert med endelege innbyggjartal pr. 01.01.2015 og innkomen skatt i 2014. Grunnlaget for inntektsutjamninga vil vere innbyggjartal pr. 01.01.2015. For innbyggjartilskot og utgiftsutjamninga med aldersfordeling er grunnlaget innbyggjartal pr. 01.07.2014.

Dei budsjetterte inntektene er om lag kr. 0,7 mill. for høge samanlikna med den siste inntektsprognosen. Denne byggjer på framlegget til revidert nasjonalbudsjett.

Kommunen planlegg budsjettrevisjon med vedtak i kommunestyret denne månaden. Dei frie inntektene i budsjettet må i denne samanheng bli justerte slik at dei blir realistiske.

Eigedomsskatt

Det er budsjettert med kr. 18,6 mill. i eigedomsskatt for 2015. Innkomen eigedomsskatt i 2014 var om lag kr. 23,6 mill.

Eigedomsskatten for 2015 er sju promille på verk og bruk (utgjer kr. 5 ¼ mill.). Eigedomsskatt på bustader og fritidseigedomar er vedteke redusert frå fem promille i 2014 til 3,5 promille i 2015 (utgjer kr. 13,35 mill.).

Dei budsjetterte eigedomsskatteinntektene er vurderte som realistiske.

Løns- og prisauke

Prisindikatoren for kommunesektoren for 2015 er i framlegget til revidert nasjonalbudsjett 2,9 prosent. Prisindikatoren består av pårekna lønsvekst 3,2 prosent og pårekna prisvekst på varer og tenester med 2,4 prosent.

Renteinntekter og utbytte

Renteinntekter og utbytte er budsjettert med til saman kr. 5,5 mill. Utbytte frå BKK er halvert frå 2014 til 2015 og utgjer kr. 3,0 mill. (0,76 prosent av kr. 400 mill.). Utbytte frå Meland Utviklingsselskap AS er ikkje vidareført frå 2014 til 2015.

Dei samla utbytteinntektene er på denne bakgrunn vesentleg reduserte frå 2014 til 2015.

Avdrag

I økonomireglane er det gitt minimumskrav for storleiken på årlege avdrag. Etter kommunelova § 50 sjuande ledd kan attståande løpetid for kommunen si samla gjeldsbyrde ikkje overstiga den vegde levetida for kommunen sine anleggsmidlar ved det siste årsskiftet.

Kommunelova set eit minstekrav til totale låneavdrag for kommunen. Ein hovudregel vil vere at årlege låneavdrag som eit minimum må utgjere om lag 3 ½ - 4 prosent av lånegjelda (når formidlingslån og avdrag på slike lån ikkje er rekna med). Fylkesmannen tilrår kommunane at dei ordinære avdraga minst er på dette nivået.

Det er budsjettert med kr. 14,3 mill. i ordinære avdrag (utanom avdrag på formidlingslån). Dei budsjetterte avdraga er reduserte i høve til nivået i 2014, som var kr. 16,1 mill.

Kommunen si netto lånegjeld ved utgangen av 2014 kan reknast til om lag kr. 360 mill. (kr. 411,8 mill. - kr. 51,8 mill.).

Kommunen oppfyller på denne bakgrunn tilrådinga vår når det gjeld ordinært avdragsnivå.

Driftsresultat

Kommunelova § 46 punkt 6 legg til grunn at det blir budsjettert med eit driftsresultat som minst er tilstrekkeleg til å dekkja renter, ordinære avdrag og nødvendige avsetjingar (inkl. inndekning av underskot).

Paragraf 3 i forskriftene om årsrekneskapen presiserer nærare det driftsrekneskapen og investeringsrekneskapen skal omfatta. Som hovudregel må til dømes ei inntekt og innbetaling som ikkje er ordinær bli ført i investeringsrekneskapen.

Kommunen hadde i 2014 eit netto driftsoverskot med kr. 4,2 mill., eller 2,9 prosent av driftsinntektene. Netto driftsoverskot blir sett av til styrking av disposisjonsfond. Det var eit rekneskapsoverskot for 2014 med kr. 3,1 mill.

Netto driftsoverskot i budsjettet for 2015 er kr. 5,4 mill. Det er planlagt sett av til styrking av disposisjonsfondet. Netto driftsoverskot utgjer berre 1,1 prosent av driftsinntektene i budsjettet og må bli vurdert som lågt. Reduksjonen i netto driftsoverskot frå rekneskap 2014 til budsjett 2015 har samanheng med redusert utbytte og lågare eigedomsskatt.

Kommunane er i tidlegare år tilrådd å ha eit netto driftsoverskot i prosent av driftsinntektene på minst tre prosent, basert på prinsippet om formuebevaring. Momskompensasjon frå investeringar har til og med 2013 vore inntektsført i driftsrekneskapen. Frå og med 2014 blir momskompensasjonen frå investeringar i staden inntektsført direkte i investeringsrekneskapen.

På denne bakgrunn har Det tekniske berekningsutvalet for kommunal og fylkeskommunal økonomi i sin rapport frå november 2014 redusert det tilrådde nivået for netto driftsoverskot, i prosent av driftsinntektene, frå tre prosent til 1 $\frac{3}{4}$ prosent for kommunane generelt (for fylkeskommunane er det tilrådd eit høgare nivå som følgje av ansvar for tidlegare riksvegar).

Tilrådinga er no knytt til kommunekonsern og ikkje som tidlegare til kommunekasse.

Nivået på 1 $\frac{3}{4}$ prosent for netto driftsoverskot er eit tilrådd minstenivå frå utvalet. Fylkesmannen si vurdering er at ei målsetjing om eit noko høgare netto driftsoverskot enn 1 $\frac{3}{4}$ prosent vil vere positivt med sikte på å kunne handtere svingingar i inntektene og for å ha stabilitet i tenestene.

Vi ser det som føremålstenleg at kommunane har eit høgare netto driftsoverskot enn 1 $\frac{3}{4}$ prosent av driftsinntektene for å ha buffer til å møte økonomiske utfordringar.

Investering, lånegjeld og kapitalutgifter

I 2015 er det planlagt brutto investeringar for til saman kr. 81,5 mill. Av investeringane er kr. 36,1 mill. til vassverk og avlaup som skal vere sjølvfinansierande gjennom gebyr. Andre investeringar utgjer til saman kr. 45,4 mill. Dei største investeringane er i tilbygg til Grasdal skule og Sagstad skule, samt i utleige- og omsorgsbustader.

Investeringane er i hovudsak planlagt finansierte med bruk av lån. Ein mindre del av investeringane blir finansierte med momskompensasjon og bruk av kapitalfond.

Resipientundersøking i sjøområda, kr. 400.000,-, er ført som investering i budsjettet, men vil vere ei driftsutgift.

Det er budsjettert med opptak av startlån kr. 7,0 mill. til vidareutlån. Eigenkapitalinnskot KLP, kr. 0,7 mill., blir i samsvar med regelverket finansiert utan bruk av lån.

Vi har rekna ordinær langsiktig gjeld pr. 31.12.2013 pr. innbyggjar for kommunane i fylket utanom Bergen til kr. 66.068,- (kommunekassa - ikkje konsern). I dette talet er ikkje pensjonsforplikting medrekna. Det tilsvarande talet for kommunen er kr. 54.400,-.

Det generelle gjeldsnivået for kommunane i landet har auka vesentleg, og nivået må bli vurdert som høgt. Kommunane samla i fylket utanom Bergen har eit gjeldsnivå som ligg noko høgare enn landsgjennomsnittet. Landsgjennomsnittet (kommunekasse - ikkje konsern) si lånegjeld ved utgangen av 2013 var kr. 60.995,-.

Kommunen si brutto lånegjeld ved utgangen av 2014 er rekna til om lag kr. 411,8 mill., eller kr. 53.200,- pr. innbyggjar.

Kommunen si lånegjeld og gjeldsbelastning kjem til å auka i stor grad i det næraste året. Ein del av gjeldsauken er knytt til sjølvfinansierande investeringar.

Kommunen har eit stort utbyggingsbehov, men det er likevel viktig at gjeldsauken ikkje blir for stor i dei komande åra. Gjeldsauken må bli sett i samanheng med at kommunen sine inntekter ligg på eit lågt nivå og er reduserte i år, for ein stor del som følgje av mindre utbytte og lågare eigedomsskatt.

Oppsummering

Dei frie inntektene i budsjettet må bli justerte slik at dei blir realistiske.

Netto driftsoverskot utgjer berre 1,1 prosent av driftsinntektene i budsjettet og må bli vurdert som lågt. Netto driftsoverskot er redusert frå rekneskap 2014 til budsjett 2015.

Kommunen har eit stort utbyggingsbehov. På bakgrunn av eit lågt inntektsnivå, er det likevel viktig at gjeldsauken ikkje blir for stor i dei komande åra.

Med helsing

Lars Sponheim

Rune Fjeld
ass. fylkesmann

Brevet er godkjent elektronisk og har difor inga underskrift

Gjenpart :

Nordhordland revisjonsdistrikt, Postboks 16, 5902 Isdalstø
Sekretariatsleiar for kontrollutval, Postboks 16, 5902 Isdalstø